

3.1 Podatek dochodowy

Stosowane zasady rachunkowości

Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy obejmuje podatek bieżący i odroczony. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego danego okresu sprawozdawczego. Wynik podatkowy różni się od księgowego wyniku brutto w związku z wyłączeniem przychodów przejściowo niepodlegających opodatkowaniu i kosztów przejściowo niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony ujmuje się od różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową. Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego ujmuje się dla dodatnich różnic przejściowych. Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w odniesieniu do ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż spółka osiągnie dochód do opodatkowania, który pozwoli na rozliczenie tych różnic przejściowych. Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega weryfikacji na każdy dzień bilansowy, pod kątem możliwości uzyskania przyszłych zysków podatkowych, które umożliwią jego realizację.

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie, jeżeli występuje możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do dokonania kompensaty aktywów z tytułu bieżącego podatku dochodowego ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz jeżeli aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatków dochodowych naliczonych przez te same władze podatkowe, gdy istnieje zamiar rozliczenia sald w kwotach netto.

Podatkowa Grupa Kapitałowa (PGK)

W dniu 29 września 2016 roku została podpisana umowa pomiędzy spółkami z Grupy PKP CARGO o utworzenie podatkowej grupy kapitałowej (zwanej dalej "PGK") na okres trzech lat podatkowych, począwszy od dnia 1 stycznia 2017 roku. W skład PGK wchodzi:

- PKP CARGO S.A. – spółka reprezentująca PGK;
- PKP CARGO SERVICE Sp. z o.o.;
- PKP CARGOTABOR Sp. z o.o.;
- PKP CARGOTABOR USŁUGI Sp. z o.o.;
- PKP CARGO Centrum Logistyczne Małaszewicze Sp. z o.o.;
- PKP CARGO Centrum Logistyczne Medyka-Żurawica Sp. z o.o.;
- PKP CARGO CONNECT Sp. z o.o.

PKP CARGO S.A. pełni w PGK rolę spółki dominującej oraz spółki reprezentującej w zakresie obowiązków wynikających z Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz z przepisów Ordynacji podatkowej.

Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych traktuje podatkową grupę kapitałową jako odrębnego podatnika podatku dochodowego (CIT). Oznacza to, że spółki wchodzące w skład PGK tracą odrębną podmiotowość dla celów podatku CIT a podmiotowość tę zyskuje PGK jako całość. Przedmiotem opodatkowania w PGK będzie dochód ustalony od łącznego dochodu grupy, obliczonego jako nadwyżka sumy dochodów wszystkich spółek tworzących grupę nad sumą ich strat. Odrębność podmiotowa PGK istnieje wyłącznie na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych. Nie należy jej utożsamiać z odrębną podmiotowością prawną. Nie przenosi się ona również na grunt innych podatków.

Spółki tworzące PGK muszą spełnić szereg wymogów, obejmujących między innymi: odpowiedni poziom kapitałów, udział spółki reprezentującej w kapitałach spółek tworzących PGK, brak zaległości podatkowych, osiągnięcie określonej rentowności oraz zawieranie transakcji z podmiotami spoza PGK wyłącznie na warunkach rynkowych. Naruszenie powyższych wymogów będzie oznaczać rozwiązanie podatkowej grupy kapitałowej i utratę przez nią statusu podatnika. Na dzień 31 grudnia 2018 roku PGK spełniła powyższe wymogi.

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty dochód podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Opracowane w Grupie wieloletnie prognozy finansowe wskazują, iż na dzień bilansowy nie występuje utrata wartości powyższych aktywów. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Podatek dochodowy ujęty w wyniku

	2018	2017
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie podatkowe	(70,0)	(58,2)
Korekty wykazane w bieżącym roku w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	(1,6)	(0,1)
Odroczony podatek dochodowy		
Podatek odroczony powstały w ciągu okresu sprawozdawczego	11,7	23,5
Podatek dochodowy ujęty w wyniku	(59,9)	(34,8)

Obecne przepisy nie zakładają zróżnicowania stawek podatkowych dla przyszłych okresów. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

Podatek odroczony ujęty w pozostałych całkowitych dochodach

	2018	2017
Podatek odroczony od wyceny instrumentów zabezpieczających	4,4	(5,3)
Podatek odroczony od zysków / (strat) aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych	2,5	7,0
Różnice kursowe z przeliczenia salda podatku odroczonego jednostek zagranicznych ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	(2,4)	0,3
Podatek odroczony ujęty w pozostałych całkowitych dochodach	4,5	2,0

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

	2018	2017
Zysk przed opodatkowaniem	243,8	116,5
Koszt podatku dochodowego wg stawki 19%	(46,3)	(22,1)
Efekt podatkowy przychodów niebędących przychodami według przepisów podatkowych, w tym:		
Rozwiązanie niepodatkowych rezerw i odpisów aktualizujących	0,4	0,4
Wycena MPW	0,7	0,2
Wycena zobowiązania z tytułu opcji put na udziały niedające kontroli	-	0,9
Odzyskany podatek VAT	1,7	0,8
Inne	0,6	0,5
Efekt podatkowy kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów według przepisów podatkowych, w tym:		
PFRON	(4,8)	(4,4)
Utworzenie niepodatkowych rezerw i odpisów aktualizujących	(0,2)	(1,4)
Trwałe różnice w kosztach związanych z rzeczowymi aktywami trwałymi	(5,4)	(3,3)
Koszty reprezentacji	(0,9)	(0,8)
Kary i odszkodowania	(1,2)	(1,0)
Podatek VAT i inne zobowiązania publicznoprawne	(1,1)	(1,8)

	2018	2017
Koszty informatyczne ponad limit	(2,3)	-
Pozostałe	(3,3)	(1,3)
Efekt strat podatkowych wykorzystanych w okresie, od których podatek odroczony nie był rozpoznany	3,6	-
Efekt zawiązania / (rozwiązania) odpisu na aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od strat podatkowych	(0,9)	(1,1)
Efekt zastosowania różnych stawek podatkowych	(0,1)	(0,3)
Korekty wykazane w bieżącym roku w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	(0,4)	(0,1)
Podatek dochodowy ujęty w wyniku	(59,9)	(34,8)
Efektywna stawka podatkowa	24,6%	29,9%

Obowiązująca w Polsce stawka podatku dochodowego od osób prawnych w latach 2017 - 2018 wynosiła 19%. W przypadku spółek z Grupy AWT stawki podatkowe wynosiły: 19% w Czechach, 10% na Węgrzech.

Stan aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego podlegają kompensacji na poziomie sprawozdań finansowych każdej z poszczególnych spółek Grupy i w związku z tym w niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym prezentuje się następujące wartości:

	31/12/2018	31/12/2017
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	135,6	137,7
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	(88,5)	(107,4)
Razem	47,1	30,3

Tabela ruchów dla odroczonego podatku dochodowego przed kompensatą

2018	31/12/2017 (zbadane)	Korekta błędów poprzednich okresów oraz efekt wdrożenia MSSF 9	1/01/2018 (przekształcone)	Ujęte w wynik	Ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	Różnice kursowe z przeliczenia salda podatku odroczonego	31/12/2018
Różnice przejściowe dotyczące składników (zobowiązań) / aktywów z tytułu podatku odroczonego:							
Niefinansowe	(144,1)	-	(144,1)	13,4	-	(2,7)	(133,4)
aktywa trwałe							
Pozostałe rezerwy i zobowiązania	9,5	-	9,5	1,2	-	0,1	10,8
Zapasy	(1,9)	-	(1,9)	(2,2)	-	-	(4,1)
Należności handlowe	4,1	0,6	4,7	(1,1)	-	-	3,6
Rezerwy na świadczenia pracownicze	125,7	4,1	129,8	1,6	2,5	0,1	134,0
Pozostałe	(4,3)	-	(4,3)	0,2	4,4	-	0,3
Niewykorzystane	37,2	-	37,2	(1,4)	-	0,1	35,9
straty podatkowe							
Razem	26,2	4,7	30,9	11,7	6,9	(2,4)	47,1

Na dzień 31 grudnia 2018 roku aktywa z tytułu podatku odroczonego od strat podatkowych do wykorzystania w przyszłych okresach reprezentowały stratę Jednostki dominującej w kwocie 139,7 milionów złotych oraz spółek zależnych w kwocie 48,4 milionów złotych. Strata podatkowa w kwocie 167,1 milionów złotych będzie możliwa do odliczenia w trakcie kolejnych pięciu lat podatkowych po zakończeniu funkcjonowania PGK. Pozostałe straty podatkowe są możliwe do rozliczenia w trakcie kolejnych pięciu lat podatkowych od daty powstania. Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2018 roku ryzyko braku realizowalności powyższych aktywów jest niskie.

2017	1/01/2017 (zbadane)	Korekta błędu poprzednich okresów	1/01/2017 (przekształcone)	Ujęte w wynik	Ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	Różnice kursowe z przeliczenia saldo podatku odroczonego	31/12/2017
Różnice przejściowe dotyczące składników (zobowiązań) / aktywów z tytułu podatku odroczonego:							
Niefinansowe	(183,0)	-	(183,0)	38,6	-	0,3	(144,1)
aktywa trwałe							
Pozostałe rezerwy i zobowiązania	17,4	-	17,4	(7,9)	-	-	9,5
Zapasy	0,9	-	0,9	(2,8)	-	-	(1,9)
Należności handlowe	3,8	-	3,8	0,3	-	-	4,1
Rezerwy na świadczenia pracownicze	118,5	3,9	122,4	0,4	7,0	-	129,8
Pozostałe	2,5	-	2,5	(1,5)	(5,3)	-	(4,3)
Niewykorzystane	40,8	-	40,8	(3,6)	-	-	37,2
straty podatkowe							
Razem	0,9	3,9	4,8	23,5	1,7	0,3	30,3

Straty podatkowe nieujęte w kalkulacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Kwota strat podatkowych nieujętych w kalkulacji aktywów z tytułu odroczonego podatku wynika ze strat podatkowych od następujących spółek:

	31/12/2018	31/12/2017
AWT CE s.r.o.	20,2	59,1
AWT a.s.	-	27,4
AWT Rail HU Zrt.	22,1	17,9
AWT Cechofracht a.s.	9,2	-
PKP CARGOTABOR USŁUGI Sp. z o.o.	7,5	7,5
CARGOSPED Terminal Braniewo Sp. z o.o.	1,6	1,6
Razem	60,6	113,5

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2018 roku, w związku z rejestracją zmiany siedziby spółki AWT CE s.r.o., została utracona możliwość rozliczenia strat podatkowych w wysokości 43,2 milionów złotych.

Terminy wygaśnięcia strat podatkowych, od których nie ujęto na dzień 31 grudnia 2018 roku aktywów z tytułu podatku odroczonego:

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024 i później	Razem
Niewykorzystane straty podatkowe	5,5	7,9	15,1	13,1	9,1	9,9	60,6

Terminy wygaśnięcia strat podatkowych, od których nie ujęto na dzień 31 grudnia 2017 roku aktywów z tytułu podatku odroczonego:

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023 i później	Razem
Nie wykorzystane straty podatkowe	2,2	20,9	19,9	36,7	12,5	21,3	113,5